

Plante tropicale în flora noastră spontană

La 10 km de Oradea, pe drumul ce duce la Beluș, se află lacul „Ochiul Iganilor” — alimentat de izvoare termale subterane. Din aci lasează izvorăște pârâul Pepea.

In apele calde ale lacului și râului cresc pe mări întinderi florătoare asemănătoare cu lotusul „Parcayi”, din care se găsesc aci numeroase fosile. Prezența acestora la o latitudine atât de neobișnuită a preocupat pe mulți naturaliști, cercetările lor confirmând indigenatul relieffelor tropicale în ţara noastră, care să dovedească că a săcă parte în era terțiară dintr-o zonă cu climă căldură.

Cercetările recente au dovedit însă că florarea este indigenă și că este singura specie din flora care a supraviețuit glaciilor din era cuaternară. Ea s-a perpetuat până în zilele noastre datorită apelor calde, care a constituit un mijloc prietenos pentru plantă.

Acest fenomen de creștere a fost

dovedit prin descoperirea impresionantă de frunze și de boboci de lotus în turfurile calcareoase de la Moara Roințăului.

O altă confirmare este și prezenta slujătorii specii actuale de gasteropode din familia „Melanopsis Parcayi”, din care se găsesc aci numeroase fosile. Prezența acestora la o latitudine atât de neobișnuită a preocupat pe mulți naturaliști, cercetările lor confirmând indigenatul relieffelor tropicale în ţara noastră, care să dovedească că a săcă parte în era terțiară dintr-o zonă cu climă căldură.

Cercetările recente au dovedit însă că florarea este indigenă și că este singura specie din flora care a supraviețuit glaciilor din era cuaternară. Ea s-a perpetuat până în zilele noastre datorită apelor calde, care a constituit un mijloc prietenos pentru plantă.

Acest fenomen de creștere a fost

O descoperire de acum zece secole în comuna Seitin

Din totalitatea noilor materiale intrate în posesia muzeului de istorie din orașul nostru o deosebită atenție merită morimentele de înhumări descoperite recent în apropierea comunei Seitin.

Încă din anul 1960, sărani colectivisti din această comună au trimis muzeului materiale arheologice proveniente dintr-un moriment — datat ulterior ca apartinând secolului IV e.n. — descoperit în cîrciumă săpării unui gropi pentru siloz.

În cursul actualei campanii de sondaj arheologic au fost scosе de la levălu patru morimente, datând din perioada relativ săracă în date și documente, a secolelor X—XI ale noastre.

Descoperirea s-a făcut în partea de sud-est a comunei Seitin, pe drumul ce duce spre Mureș. Cu ajutorul colectivistilor din comună s-au trăsări și săpat două săpuri totul înălțat 18 metri în lungime. În cadrul suprafeței săpării au fost dezvăluite trei morimente de adulți și unul de copil, având un interesant inventar. Din păcate, numai două din morimenti de adulți erau intacte, unul fiind probabil femeie. În cursul vremurilor. Unul din schelete avea doar obiecte de metal și anume: sapte apliuri din bronz în formă de înălță, o brătară de bronz, un inel din același metal și un mic punzal din fier. Celălalt schelet avea doar un vas negru din lut, rămas intact, și clăvea fundari de vase în dreptul abdomenului.

Mormintul de copil nu poseda nici un fel de inventar.

Savantul român Gh. Tîfărcă este autorul unor cunoscute teoriilor în domeniul matematici. Este vorba de „stările centrale” sau, cum îl se mai spune „suprafețele lui Tîfărcă” (teorie fundamentală în 1908) și de „curbele lui Tîfărcă”.

În univers există numeroase stele moarte? Sînse cu milioane de ani în urmă, stelele s-au răsărit și au capătat o putere de atracție de milioane de ori mai mare decât masa pămîntului. Creierul unui om ar călări, pe o asemenea stea, 15.000 de tone.

Comanda automată la bazele petroliere

La Sungait (U.R.S.S.) a fost realizată o mașină care comandă bazele petroliere și parcările mari de rezervătoare. Aceasta este primul sistem din U.R.S.S., care soluționează programul de sarcini de control și dirijare a proceselor de recepționare, păstrare, livrare, sortare și evidență comercială a produselor petroliere.

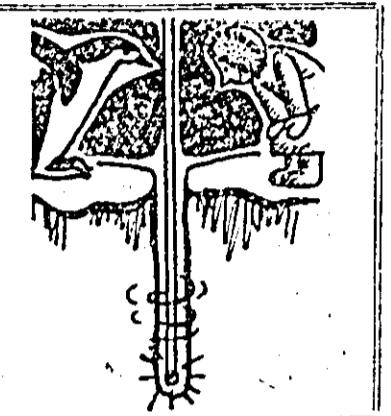
Conform programului, mașina organizează activitatea întregului viliaj de bază și a agregatelor aferente. El selecționează rutele razionale și linile pentru transversarea produselor prin pompare, comandă pompelor și ventilele. Toate acțiunile și rezultatele lor sunt înregistrate automat pe un formular special tipărit, cu cifre. La fiecare 4 ore, o altă mașină alcătuiește un raport cu descrierea situației în domeniul producției de la baza respectivă.

La începutul anului viitor, o astfel de mașină va fi instalată la una din marile baze petroliere de lîngă Moscova.

Străpungera platoșel de gheăză din Antarcică este o problemă tehnică complexă. Cel mai aducător a fost foră în apropierea observatorului Mirny și are o adâncime de numai 370 m. Acum oamenii de știință sovieticii încearcă să creare un dispozitiv electrotermic special: cu ajutorul căruia speră să forceze gheăza pînă la o adâncime de aproximativ 4 km.

Dispozitiv automat de frânare

M. Kaszpar, protecțant-șef la Institutul de protecție pentru industria minieră (R.P.U.), este autorul unui dispozitiv automat de frânare. Dispozitivul se poate păstra pe anumite secții ale cînelor și este pus în funcționare de un vagonet care, de regulă, se deplasează cu mare viteză. Dispozitivul nu se decoacează pînă ce viteza vagonetului nu s-a micșorat, ajungind la nivelul stabilit. Frânarea se face lin, în fracțiuni de secundă.

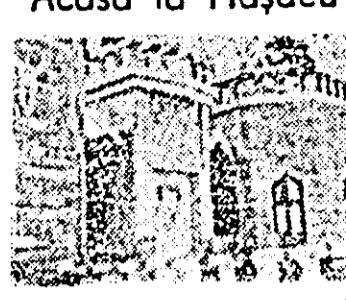

Automobilul „Iunostii”

Specialiștii de la uzina de automobile „Lihacov” din Moscova au construit un nou tip de automobil. Cela nu are decât o pînă și o pedala de ambreiaș. Automobilul este condus de un tablou cu butoane și inscripții ca: „Înainte”, „Înapoi” etc.

Pentru demararea motorului este suficient să se apese pe pedala de gaz, și automat cu o mandă-program.

Acasă la Hașdeu

Actualmente sunt pe slăsire lucrările de restaurare a casel din Cîmpina a lui Bogdan Petriceicu Hașdeu (1836-1897), cărturar de seamă al vremii. Ilolog, istoric, dramaturg și publicist. Clădirea a fost construită între anii 1893 și 1898 în memoria lui scriitorului, Iuliu Hașdeu (1860-1888).

După terminarea lucrărilor de restaurare, executate sub auspiciile Statului popular regional Ploiești, casa Hașdeu va fi deschisă pentru vizitatori. Fotografia de mai sus reprezintă fațada clădirii.

Uriașul din Alaska

Dintre toate animalele carnivore, unele care impresionează prin dimensiuni, fiind cotate ca adăvărate urășe ale speciei, este ursul brun din Alaska (Ursus middendorffii). Lung de doi metri și jumătate, el poate atinge chiar 700 de kilograme. În general mărimea acestui urs depinde de hrană de care dispune. Acolo, în nordul îndepărtat, fluviile și pășări de mare, pesti morți, din cînd în cînd chiar cadavre de foală și balene pe care apele oceanului le aruncă la fîrmă. Spre slăsirea privirii sălătătăndătă, tundra îi pune la îndemnă o alimentație vegetală abundență. Lungleul de vară sunt mult plăcuți pentru colosul brun; el pleacă la „pescuit” de somon — una din delicatesele lui preferate. „Pescuitul” îl face într-un mod cu totul original: se bage în vadurile riurilor și cu greutatea lui strivete somonii.

Ursul brun din Alaska este un animal solitar. Doar în perioada împerecherii renunță scurt timp la izolare, pentru ca apoi să se întoarcă la singurătatea sa. Ursul este aceea care crește vîl și păzește de dusman și clar de masculi care în epoca de foame îl vinează și sunt gata să-l devoreze.

Ciudat e că acest animal feroc atacă foarte rar omul. Îl atunci el îndrăguie și face destul suferit ilios pentru ca el să se spere. Cauză: sunetul ascuns în derăjădările din cîte afara auzi și și sensibil.

la izolare, pentru ca apoi să se întoarcă la singurătatea sa. Ursul este aceea care crește vîl și păzește de dusman și clar de masculi care în epoca de foame îl vinează și sunt gata să-l devoreze.

Ciudat e că acest animal feroc atacă foarte rar omul. Îl atunci el îndrăguie și face destul suferit ilios pentru ca el să se spere. Cauză: sunetul ascuns în derăjădările din cîte afara auzi și și sensibil.

Manii și excentricități ale unor oameni celebri

Petrarca, unul din cei mai mari poezi și erudiți ai Italiei, purta de obicei o vestă din piele ale cărei mîneci și pulsane erau complete acoperite cu diferite semne și cuvinte care li servau pentru el. Îl putea desculpta. Cum s-ar spune... gînditor pînă în vîrstă unghiilor!

Goethe scria în picioare. Compozitorul Donizetti își crea o perie în cursul unor lungi rîndări. Mergind, el fredona și bătea în

Nou radiolocator polonez

La institutul industrial pentru telecomunicații (Varsovia) s-a elaborat unul radiolocator pentru aviație civilă.

Instalația permite controlarea spațiului aerian și detectarea unor avioane aflate la o altitudine de pînă la 15.000 m și la o distanță de 240 km de aeroport.

LIVIU MARGHITAN,

Muzeul regional Arad

— Ce părere aveți? Oare volumul ăsta îl va placea soției mele?

— Cu siguranță! Mai ales dacă îl amblași în vîrstă 2 1/2 metri dintr-o fesătură de relon.

— Cere-mi... și luna de pe cer!!!

— Nu e nevoie, lubitel Alci e doar „Luna cadourilor”!

De-ale copilariei

ORIZONTAL:

1	Loc de joacă	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ilugă - casă - Fără pereche.	2)	Vitea Maleev la școală și casă	3)	de N. Nosov - 5	Carusel pentru copii.	7)	8)	9)	10)	11)	12)	13)	
4)	Broul unu roman pentru copii și tinerețe	5)	de Tihon Semuskin - Nefrile povestitoare.	6)	7)	8)	9)	10)	11)	12)	13)		
7)	8)	9)	10)	11)	12)	13)							
10)	11)	12)	13)										

1) Părinte — Copii needucăți — Lucrare scrisă, dată de elevi.

2) Copii de leagăn — Poftim — Numărul pentru...

3) Lubita lui Făt-Frumos din piesa „Cocoșul negru” de V. Eftimiu — Unu și încă unul — Decembarie-pătrâi.

4) Cea ce sunt copiii în familie.

5) La tinerețe — Elevi cu cravă și roșie.

6) Povestiri moralizante pentru copii — Cap de bălat!

7) Născotitorii povestitorilor din ciclul „1001 de nopți”.

8) Băutură rară — Cosinzeana, lubita lui Făt-Frumos din poveștile în zmeu.

9) Născut în aceeași lună cu alt copil — Statu-Palma-Barbă... pînăcile răuăcișilor din basmele noastre populare.

10) Copiii căpitănușii... — Roman de Jules Verne — Prichindel.

11) Iliaș, copilul lui Tomșa, din piesa „Despot Vodă” de V. Alecsandri.

12) În lumel meu... — din copilarie, cunoscute povestiri ale lui Ion Creangă — Porșie.

13) Dăruil — Povestim de cîteva zile.

14) Păpușă — Povestea unui păpușă.

15) Căpitanul... — Roman de J. Verne — Prichindel.

16) Iliaș, copilul lui Tomșa, din piesa „Despot Vodă” de V. Alecsandri.

17) Căpitanul... — Roman de J. Verne — Prichindel.

18) Căpitanul... — Roman de J. Verne — Prichindel.

19) Căpitanul... — Roman de J. Verne — Prichindel.

20) Căpitanul... — Roman de J. Verne — Prichindel.

21) Căpitanul... — Roman de J. Verne — Prichindel.

22) Căpitanul... — Roman de J. Verne — Prichindel.

23) Căpitanul... — Roman de J. Verne — Prichindel.

24) Căpitanul... — Roman de J. Verne — Prichindel.

25) Căpitanul... — Roman de J. Verne — Prichindel.

26) Căpitanul... — Roman de J. Verne — Prichindel.

27) Căpitanul... — Roman de J. Verne — Prichindel.

28) Căpitanul... — Roman de J. Verne — Prichindel.

29) Căpitanul... — Roman de J. Verne — Prichindel.

30) Căpitanul... — Roman de J. Verne — Prichindel.

31) Căpitanul... — Roman de J. Verne — Prichindel.

32) Căpitanul... — Roman de J. Verne — Prichindel.